

Wymagania ogólne na poszczególne oceny

kl. V

	Dopuszczający	Dostateczny	Dobry	Bardzo dobry	Celujący
OBEJMUJE CELE OPERACYJNE	<p>Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, którego wiedza i umiejętności pozwalają na samodzielne lub przy pomocy nauczyciela wykonanie zadań o niewielkim stopniu trudności.</p> <p><u>Kształcenie literackie i językowe:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • jego technika cichego i głośnego czytania pozwala na zrozumienie tekstu • błędy językowo-stylistyczne, logiczne i ortograficzne popełniane w 	<p><u>Kształcenie literackie i językowe:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • w wypowiedziach ustnych i pisemnych na ogół przestrzega zasad poprawnościowych w zakresie budowy zdań, precyzyjnego stosowania poznanego słownictwa i ortografii • w miarę samodzielnie wypowiada się w szkolnych formach pisemnych (opowiadanie odtwórcze, z dialogiem, opis przedmiotu i postaci, sprawozdanie, list, zaproszenie...) • opanował technikę poprawnego czytania i doskonalą ją pod względem dykcji, intonacji, akcentowania • ma świadomość popełnianych błędów i potrafi je poprawić przy pomocy nauczyciela • umie wymienić elementy świata przedstawionego (miejsce i czas akcji, 	<p><u>Kształcenie literackie i językowe:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • czyta poprawnie, stosując zasady prawidłowej intonacji i akcentowania • jego wypowiedzi ustne i pisemne mogą zawierać jedynie nieliczne błędy językowo-stylistyczne, logiczne i ortograficzne • potrafi samodzielnie poprawić większość własnych błędów • podejmuje próby wypowiadania się w różnych formach np. opowiadanie twórcze, opis postaci z elementami charakterystyki • poprawnie sporządza plan ramowy i szczegółowy lektury • rozróżnia znaczenie podstawowe i przenośne wyrażeń • próbuje budować wyrażenia o znaczeniu przenośnym • wskazuje środki leksykalne w utworze literackim, które nie 	<p><u>Kształcenie literackie i językowe:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzi ustne i pisemne są całkowicie poprawne pod względem stylistyczno-językowym ortograficznym, merytorycznym i logicznym • potrafi posługiwać się poznanymi w klasie V formami wypowiedzi (sprawozdanie np. z wycieczki, spaceru; opis przedmiotu, wyglądu człowieka z elementami charakterystyki, list prywatny, zaproszenie) • podejmuje próby charakterystyki postaci na odpowiednich przykładach, np. Ernesta Nereczka „Chłopcy z Placu Broni”, Stasia Tarkowskiego „W pustyni i w puszczy”... • samodzielnie sporządza notatki z czytanych lektur • bezbłędnie układa plan odtwórczy lektury, plan kompozycyjny własnej 	<p>Uczeń twórczo i samodzielnie rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania</p> <ul style="list-style-type: none"> • proponuje rozwiązania oryginalne i wykraczające poza materiał programowy • wypowiedzi ucznia ustne i pisemne są bezbłędne oraz cechują się dojrzałością myślenia • uczeń nie powiela cudzych poglądów, potrafi krytycznie ustosunkować się do językowej, literackiej i kulturalnej rzeczywistości • bierze udział i osiąga sukcesy w konkursach szkolnych, międzyszkolnych, itp.

	<p>wypowiedziach nie przekreślają wartości pracy i wysiłku, jaki włożył w ich napisanie • stopień opanowanych przez niego wiadomości pozwala na wykonywanie zadań typowych, o niewielkim zakresie trudności, samodzielnie lub przy pomocy nauczyciela.</p> <p><u>Fleksja, składnia, fonetyka:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • rozróżnia części mowy • wskazuje podmiot, orzeczenie i określenia • odmienia czasownik przez osoby, liczby, czasy, tryby • odróżnia zdanie od równoważnika zdania, zdanie pojedyncze od złożonego • wyróżnia głoski, litery i sylaby w podanym wyrazie • poprawnie pisze wyrazy poznane na lekcjach ortografii (65% - 50%) oraz zna podstawowe zasady 	<p>bohaterów, wydarzenia) • odróżnia zdarzenia, postacie fantastyczne od realistycznych • dostrzega różnice między językiem potocznym a literackim • tworzy poprawne związki wyrazowe w zakresie czynnego zasobu słów • nawiązuje kontakt z rówieśnikiem i dorosłym (powitanie, przedstawienie, pożegnanie, list) • zachowuje chronologię wydarzeń w ustnym opowiadaniu odtwórczym i twórczym opartym o przygotowany plan • wyznacza granicę zdania - pauzą w języku mówionym i kropką w pisanim, w utworze lirycznym wskazuje epitety, przenośnie, porównania.</p> <p><u>Fleksja, składnia, fonetyka:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • stosuje w wypowiedzi poprawne formy gramatyczne wyrazów w zakresie rzeczowników, czasowników, przymiotników i 	<p>wstępują w języku potocznym, podaje ich odpowiedniki znaczeniowe z języka potocznego • różnicuje wypowiedź w zależności od adresata • buduje dialog przystający do określonej sytuacji, stosuje poprawny ortograficznie zapis daty i miejsca oraz wielkiej litery (rzeczowniki pospolite i zaimki - wyrażenia szacunku) • wprowadza do opowiadania różnorodne środki leksykalne sygnalizujące następstwo zdarzeń • posługuje się wypowiedzeniem wykrzyknikowym w wypowiedzi pisanej • układa dialog przystający do wskazanej sytuacji z opowiadania</p> <ul style="list-style-type: none"> • nazywa cechy gatunkowe mitu, legendy, bajki, noweli (podaje przykłady) • uzasadnia pisownię wyrazów objaśnionych na lekcji odwołując się do słownika i poznanych reguł. <p><u>Fleksja, składnia fonetyka:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Stosuje właściwą wymowę i poprawny zapis • tworzy 	<p>wypowiedzi • bardzo dobra znajomość przeczytanego tekstu pozwala na swobodne jego analizowanie, ocenę postępowania i poglądów bohaterów • pisanie opowiadania twórczego z elementami dialogu • potrafi porównać cechy gatunkowe bajki i baśni • analizuje utwór liryczny • włącza w wypowiedź utarte związki frazeologiczne, wyrażenia metaforyczne i porównania • tworzy własne przykłady środków stylistycznych, rozumie ich rolę w wypowiedzi • dostrzega wyrażenia i zwroty typowe wyłącznie dla języka mówionego • umie nadać własnej" wypowiedzi charakter półoficjalny i oficjalny</p> <ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie redaguje telegram, list, radę, wpis do pamiętnika, dedykację i życzenia okolicznościowe dla określonego adresata • potrafi samodzielnie zbudować wypowiedź bogatą pod względem leksykalnym i gramatycznym (różnorodność słowotwórcza i składniowa stosowanych środków) • 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje działalność literacką lub kulturalną w różnych formach (np. udział w akademiach, inscenizacje teatralne, itp.) • posiada rozszerzone umiejętności z zakresu kształcenia literackiego oraz nauki o języku przewidziane programem nauczania w klasie V.
--	---	--	--	--	---

	ortograficzne.	<p>liczebników używanych w ramach ćwiczeń lekcyjnych (przypadek, liczba, rodzaj, stopień i czas czasownika) • tworzy bezokoliczniki od czasowników w formie bezosobowej i odwrotnie • rozróżnia czasowniki dokonane i niedokonane • odmienia czasownik we wszystkich trybach (prostsze przykłady) • nazywa przypadki i pytania, na które odpowiadają • odmienia przez przypadki rzeczownik w prostej odmianie • rozpoznaje rzeczownik w roli podmiotu i określenia rzeczownika • odróżnia przyimek • rozpoznaje czasownik w roli orzeczenia i określenia czasownika, przymiotnik • odmienia, przymiotnik przez przypadki • łączy przymiotnik z rzeczownikiem, odmienia je, określa przypadek, liczbę i rodzaj • rozpoznaje w zdaniu liczebnik • rozróżnia</p>	<p>poprawne formy gramatyczne wyrazów • określa formę gramatyczną czasowników • stosuje w zdaniu czasownik w formie osobowej i nieosobowej • tworzy czasownik dokonany od niedokonanego, • poprawnie odmienia czasowniki typu: umiem, rozumiem, idę • omawia budowę form trybu rozkazującego i przypuszczającego • wyjaśnia różnicę w odmianie podanych rzeczowników, wyodrębnia temat i końcówkę • uzasadnia pisownię rzeczownika, odwołując się do odmiany • w zdaniu wskazuje przyimki i wyrażenia przyimkowe • tworzy przysłówki od przymiotników, stosuje je w zdaniach i • określa formę gramatyczną przymiotnika z rzeczownikiem • zastępuje słowem liczebniki podane cyfrą i odwrotnie • stosuje w zdaniu liczebnik w odpowiednim przypadku • przekształca zdanie na równoważnik zdania i odwrotnie</p>	<p>samodzielnie redaguje opowiadanie zachowując chronologiczny i logiczny układ wydarzeń; wprowadza elementy dialogu i opisu, stosuje poprawną interpunkcję w dialogu i budowanych zdaniach pojedynczych i złożonych • biegle posługuje się „Słownikiem ortograficznym”, „Słownikiem wyrazów bliskoznacznych” .</p> <p><u>Fleksja, składnia, fonetyka:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje różnice między formą osobową i nieosobową czasownika, między czasownikiem dokonany i niedokonany • określa znaczenie trybów czasownika • odmienia czasownik w trybie rozkazującym i przypuszczającym • zna zasady pisowni cząstki „by” z czasownikami • w odmianie rzeczownika przez przypadki wyróżnia temat oboczny, oboczności • określa rolę przyimków w zdaniu • wskazuje podobieństwa i różnice między przymiotnikiem i przysłówkiem • podaje poprawne formy liczebników 	
--	----------------	---	---	--	--

		<p>zdanie i równoważnik zdania, podaje przykłady typów zdań, łączy w zespoły składniowe wyrazy tworzące zdanie • wpisuje zdanie w podany wykres • podane zdania dzieli na pojedyncze i złożone • z podanych zdań pojedynczych tworzy zdanie złożone • wzbogaca treść zdania pojedynczego wprowadzając różnorodne określenia • dostrzega różnice między językiem potocznym a literackim • dzieli wyraz na głoski • odróżnia samogłoski od spółgłosek • rozróżnia rodzaje głosek • dzieli wyraz na sylaby • poprawnie akcentuje wyrazy na 2 sylabie od końca.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie buduje zdania pojedyncze rozwinięte oraz proste zdania złożone poprawne pod względem logicznym i gramatycznym • robi wykres zdania pojedynczego rozwiniętego na łatwych przykładach • przekształca zdanie pojedyncze na złożone i odwrotnie • układa zdanie złożone współrzędnie i podrzędnie • określa cechy głoski • rozpoznaje wyrazy bezakcentowe • poprawnie akcentuje wyrazy. 	<ul style="list-style-type: none"> • klasyfikuje rodzaje wypowiedzi, podaje ich przykłady • wyróżnia w zdaniu zespoły składniowe • nazywa części zdania • układa zdania pojedyncze rozwinięte według podanego wykresu • przeprowadza klasyfikacje zdań złożonych • buduje zdania współrzędnie i podrzędnie złożone stosując właściwe spójniki • samodzielnie dokonuje, słowotwórczych przekształceń leksykalnych (zdrobnienia, zgrabienia, spieszczenia, czasowniki dokonane i niedokonane; tryb, czas, stopnie przymiotnika i przysłówka) • wskazuje różnice między samogłoską i spółgłoską • omawia zależność brzmienia głoski od ruchów i pozycji narządów mowy • podaje zasady akcentowania wyrazów w języku polskim 	
--	--	---	--	---	--

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą.